

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

Plaats	: Houten, Bestuurszaal	
Van	: 13.30-17.30 uur	
Aanwezig	: Water Natuurlijk	G.P. Beugelink (hoogheemraad), mevrouw H.A. van Dam, G.J.P. Jansen, mevrouw F.J. Leenders, mevrouw J.A. Otterman, H.A. Rutjes
	: VVD	K.A.M. Duijvelaar, S. Groenendijk, mevrouw K. Varenhorst
	: CDA	J.A.G.W. Droogers, B. de Jong (hoogheemraad), T. de Roos
	: PvdA	F.J. van Bork, C.G. Jansen op de Haar (hoogheemraad), J.G.M. Reerink
	: PvdD	R. van der Kruk, A. Travaille, W. van der Steeg
	: Waterschap@Inwonersbelangen	-
	: ChristenUnie	J.P. Verweij
	: Algemene Waterpartij	A.E. Jansen
	: SGP	F. van Os
	: Landbouw, Natuur en Economie (Geborgden)	H. de Beaufort, C.P. Bruggink, L. de Groot (hoogheemraad), W. Kooy, J.F.C. Kupers, E.C. Merkens, mevrouw T. van Soest
Gasten	:	
Afwezig	: E. Verkaik, R.D. Woittiez, mw. J. Goedhart (secretaris-directeur)	
Voorzitter	: P.J.M. Poelmann (dijkgraaf)	
Secretaris	: C.J. Vos	
Notulist	: W. Nijenhuis	

1 Opening, vaststelling agenda en loting primus

De voorzitter opent om 13.30 uur de vergadering en heet iedereen welkom. Mevrouw Goedhart en de heren Verkaik en Woittiez zijn verhinderd, de heer Jansen (AWP) is verlaat. Mevrouw Goedhart neemt op uitnodiging van het departement en de Unie van Waterschappen deel aan werkbezoek in Oman. Ze wordt als secretaris vervangen door de heer Vos.

Agenda

De voorzitter wijst op het erratum op het bestuursvoorstel 2e Begrotingswijziging (agendapunt 2.1). Het betreft een correctie van de tabel. De voorzitter concludeert dat het voorstel evengoed als hamerstuk kan worden behandeld.

De voorzitter meldt dat aan het eind van de vergadering een vertrouwelijke mededeling zal worden gedaan.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Loting primus

De loting van de primus valt op nummer 28, de heer Verkaik (W@I). Bij diens afwezigheid wordt dit de heer Verweij (CU). Bij een hoofdelijke stemming zal hij als eerste zijn stem uitbrengen.

2 Besluitvormend deel hamerstukken

2.1 2e Begrotingswijziging

Het algemeen bestuur besluit:

- De 2de begrotingswijziging 2017 vast te stellen, met de volgende (financiële) consequenties:
 - het volume van de jaarschijf investeringen 2017 voor de reguliere investeringen wordt met € 0,696 mln. naar beneden bijgesteld van € 27,510 mln. naar € 26,814 mln;
 - het volume voor investeringsuitgaven grote projecten wordt met € 8,495 mln. naar beneden bijgesteld van € 96,100 mln. naar € 87,605 mln;

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

- de exploitatie-uitgaven worden verlaagd met afgerond € 1,9 mln (€ 1,896 mln.), bestaande uit het verwachte voordeel van Burap 1- 2017 van afgerond € 1,4 mln (€ 1,396 mln) en het verwachte voordeel van Burap 2-2017 van € 0,5 mln
- 2. in dit verband de volgende onttrekkingen aan de reserves te verrichten:
 - aan de bestemmingsreserve ICT een bedrag van € 0,9 mln;
 - aan de bestemmingsreserve Omgevingswet een bedrag van € 0,350 mln;
 - aan de bestemmingsreserve Tijdelijke Huisvesting een bedrag van € 0,455 mln.

3 *Opiniërend deel*

3.1 Begroting 2018

De voorzitter geeft het woord aan de heer Van Os voor het advies van de Auditcommissie.

De heer Van Os (SGP) meldt dat de Auditcommissie op 23 oktober bijeen is geweest om de begrotingsstukken te beoordelen op betrouwbaarheid en rechtmatigheid. De fout die met het erratum is hersteld, heeft men echter niet opgemerkt. De heer Kupers (LNE) heeft dat gelukkig wel. De Auditcommissie merkt bij de 2^e Begrotingswijziging op dat de aanpassing past binnen de bandbreedte. De aanpassing van de investeringsruimte voor grote projecten is fors, maar verklaarbaar. Fluctuaties bij de grote projecten kunnen tot financiële bijstellingen leiden, maar daarbij gaat het om verschuivingen, geen overschrijdingen. De Auditcommissie adviseert het dagelijks bestuur om de vinger goed aan de pols te houden. De Begroting is een uitwerking van de Voorjaarsnota en dat is correct gebeurd. Enkele aspecten die in de technische commissie aan bod kwamen, zijn nu verwerkt in de tekst van de bijlagen. Hij wijst op de gehanteerde systematiek voor de indicatoren. Deze kan rekenen op steun van de Auditcommissie, vooral waar het de waterveiligheid, voldoende water en duurzaamheid betreft. Wel is nog nadere concretisering en afstemming nodig, het is een groeimodel. De beleidsnota Reserves en voorzieningen is meerdere keren door de Auditcommissie besproken en de adviezen van de commissie zijn meegenomen. Voor de belastingcategorieën geldt dat er geen sprake is van kruisbestuiving en dat afwijkingen hierop enkel mogelijk zijn na een besluit van het algemeen bestuur. De Auditcommissie heeft de Beleidsnota goedgekeurd.

De heer Verweij (CU) geeft aan zijn vragen voor de Auditcommissie te willen stellen in zijn eerste termijn.

De voorzitter merkt op dat wanneer het gaat om technische vragen, hij die nu kan stellen.

De heer Verweij (CU) merkt op dat met het vaststellen van deze begroting er een dekkingsvraagstuk ontstaat waar nog dit jaar een begrotingswijziging voor dient te worden aangenomen. Het is de vraag of die wijziging er wel of niet komt. Er ligt een concreet voorstel, met de toezegging dat het algemeen bestuur daar in december over zal spreken. Dat is een noviteit en het roept de vraag op waar het algemeen bestuur vandaag dan mee instemt. Hoe denkt de Auditcommissie daarover? Hij wijst daarnaast op de nota Weerstandsvermogen. De Auditcommissie stelt dat deze op orde is, ook het gegeven dat de risicoreserves zullen worden gevuld met middelen op basis van de huidige kostentoedeling, terwijl voor de risico's die in de toekomst gelden, een andere kostentoedeling geldt. Voor de dekking van die toekomstige onvoorziene uitgaven zou ook de kostentoedeling van dat moment van toepassing moeten zijn. Op dit punt is het voorstel naar zijn mening niet zuiver. Hij vraagt een reactie van de Auditcommissie.

De heer Van Os (SGP) stelt dat de Auditcommissie reageert op de stukken die zij aangereikt krijgt. Met de begrotingswijziging is rekening gehouden bij de begroting die nu voorligt en daar is het advies op gebaseerd.

Eerste termijn

De heer Verweij (CU) complimenteert het college met de mooie titel van dit meest kaderstellende stuk, Verstandig naar de Toekomst. Met deze begroting wordt vooruitgang geboekt op onderwerpen als duurzaam waterbeheer en klimaat. Hij wijst op de indicatoren. Er is nu een lijst met indicatoren, maar ze zijn niet gekoppeld aan een doel of een norm. Het is goed dat de lijst er nu ligt, maar hij stelt voor om als algemeen bestuur nog eens te spreken over de doelen die met de indicatoren bereikt moeten worden. Nu ontbreekt het kader. Hij heeft geen vragen over de kostenkant in deze begroting, maar de dekking baart zorgen. Het nu voorliggende voorstel houdt in dat men geld moet onttrekken aan de reserves en dat zonder wijzigingen van de tarieven de reserve van ongebouwd meer dan 1 miljoen euro in het rood gaat. Er moet in december een begrotingswijziging komen om dat recht te zetten, het college heeft deze ook toegezegd. Het college heeft inmiddels drie scenario's neergelegd: 0, 1 en 2. Het 0-scenario is het direct

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

invoeren van kostendekkende tarieven, scenario 1 is het voorstel dat nu in de begroting staat en scenario 2 streeft naar kostendekkendheid in een periode van drie jaar. Bij die scenario's wordt de indruk gewekt dat alle belastingcategorieën op dezelfde manier benaderd kunnen worden, maar er zijn verschillen. Bij de categorie ingezetenen is een voorstel voor een periode van drie jaar wel realistisch, gezien de nog aanwezige reserve van bijna 4 miljoen euro. Bij de categorie gebouwd kan men de periode wel verlengen tot vijf jaar. Bij de categorie ongebouwd is er nu al een tekort, en moet men waarschijnlijk kiezen voor scenario 0, of een nog steviger scenario, met tarieven die hoger liggen dan kostendekkend. Hij vraagt het college om in december ook inzicht te geven in de ontwikkeling van de reserves in de komende jaren.

De heer Jansen (WN) zal ingaan op de financiële aspecten van deze begroting. Mevrouw Van Dam zal namens de fractie reageren op de indicatoren. De WN-fractie concludeert dat er een overzichtelijke en toegankelijke begroting voorligt. In de commissievergadering heeft men al uitgebreid stilgestaan bij de begroting en spreker constateert dat een aantal vragen en opmerkingen nu ook is verwerkt. De verbonden partijen vormen een zorgpunt. Het college heeft toegezegd om bij de Voorjaarsnota een plan van aanpak te presenteren, maar de WN-fractie hoopt dat men eerder over de verbonden partijen kan spreken. Een ander kritisch onderwerp betreft het programma Burgerinitiatieven. Het algemeen bestuur heeft hiertoe in 2016 besloten en de inzet was om er in 2017 mee aan de slag te gaan. Het college heeft aangegeven dat vanaf 1 december initiatieven zouden kunnen worden ingediend, maar de WN-fractie twijfelt over die datum, nu de verordening nog ter visie moet worden gelegd. De WN-fractie vreest dat men pas begin 2018 van start kan. De WN-fractie gaat ervan uit dat bij de vaststelling van de Jaarrekening 2017 het budget van 2017 gereserveerd blijft voor de burgerinitiatieven. De ICT is ook een punt van zorg. De WN-fractie wijst in dit verband op de bijeenkomst over digitale veiligheid, op initiatief van de Rekenkamer en vraagt het college om bij de Voorjaarsnota apart aandacht te besteden aan dit onderwerp, met concrete acties. In de commissievergadering van 10 oktober is ook gesproken over het exotenbeleid. Aangegeven is dat de heer De Groot daar de komende maanden mee aan de slag gaat. De WN-fractie hoopt dat het onderwerp komend voorjaar kan worden besproken, inclusief de financiële gevolgen. De WN-fractie is blij dat het college enkele scenario's heeft voorgelegd voor het komen tot kostendekkende tarieven. De scenario's zijn inmiddels nader uitgewerkt en er is er een aan toegevoegd, zodat men nu de scenario's 1,2,3 en 4 heeft. Deze scenario's zullen worden besproken in de vergadering van de commissie BMZ van 14 november. Hij is benieuwd naar de beantwoording van de vragen van de ChristenUnie over de begrotingswijziging.

Mevrouw Van Dam (WN) is blij met de nieuwe indicatoren, omdat men daarmee van de onbevredigde vinklijstjes afkomt, de toelichting op de eerste drie indicatoren wekt vertrouwen. Wanneer kan het bestuur de nadere uitwerking verwachten en hoe worden de bestuursleden betrokken bij die uitwerking? Haar fractie wil dan nader geïnformeerd worden over de relevant geachte nulmetingen". Dit zou ruim voor de behandeling van de Voorjaarsnota moeten plaatsvinden. Wellicht kan bij die gelegenheid ook worden gesproken over de aspecten die per indicator worden gemonitord (kwalitatief en kwantitatief). Welke van de huidige prestatie-indicatoren worden gehandhaafd? De WN-fractie vraagt het college nog eens kritisch te kijken naar het lijstje effectindicatoren: zijn deze wel voldoende representatief? Mogelijk kunnen er nog indicatoren worden toegevoegd, zoals voor cultuurhistorie. Spreekster wijst op de indicator duurzaamheid: het verbaast haar dat de ambitiering van water niet volledig is ingekleurd. Deze zou geheel blauw moeten zijn, of anders groen opgevuld.

De heer Reerink (PvdA) meldt dat de PvdA-fractie tevreden is over deze begroting: ze bevat veel mooie punten en ze is zelf op de iPad goed leesbaar. Het college heeft goed geluisterd naar de discussie in de commissie. Zo is bij social return de stagemogelijkheden opgenomen. De PvdA-fractie kan zich goed vinden in hetgeen vermeld staat over recreatie en de prijs van de KRW. De PvdA-fractie onderschrijft de opmerkingen van de WN-fractie over de blauwe burgerinitiatieven. Spreker memoreert dat de PvdA-fractie bij aanvang heeft gewezen op de noodzaak van een verordening. De PvdA-fractie wijst het eerdere verzoek om een langetermijnagenda en vraagt het college om deze op korte termijn op te stellen. Tegen de achtergrond van de serviceverlening aan de burger en de digitalisering wijst de PvdA-fractie erop dat er in Nederland 1,5 miljoen mensen slechtgeletterd of analfabeet zijn. In de dienstverlening moet ook rekening worden gehouden met deze groep. In de commissievergadering is gesproken over de versnelling van de maatregelen KRW. De PvdA-fractie vreest dat de doelen van de KRW niet gehaald zullen worden in 2027. De portefeuillehouder heeft bevestigd dat het halen van die doelen lastig wordt. Dat roept de vraag op wat het college gaat doen om die doelen wel te halen. Spreker vraagt het college om daar in een van de komende commissievergaderingen op terug te komen. Hij wijst op het kwijtscheldingsbeleid en memoreert dat al bij het coalitieoverleg is afgesproken dat een overzicht van de kosten volledig zou zijn, dus inclusief inningskosten, deurwaarderskosten en afschrijvingen. Dat is nu niet het geval. Spreker merkt op dat 'BVVW' gewijzigd moet worden

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

in 'BBVW'. In de commissievergadering is uitgebreid gesproken over de indicatoren. De belangrijkste taak van het bestuur is het budgetrecht en de controleplicht: is het geld uitgegeven waarvoor het is toegekend en is de prestatie adequaat geleverd? In deze begroting is dat moeilijk vast te stellen: de oude prestatie-indicatoren zijn verdwenen en de nieuwe zijn er nog niet. Dat betekent dat er geld beschikbaar wordt gesteld zonder dat duidelijk is wat ervoor moet worden gedaan. Een voorbeeld is het effect 9b: 'Gemeenten en bewoners nemen maatregelen ten behoeve van schoon en gezond oppervlaktewater'. Daarbij moet ook duidelijk zijn wat de bedoeling is, hoe dat wordt bereikt, door wie, en wanneer. In de commissie is geconcludeerd dat er een nadere uitwerking nodig is en de voorzitter heeft aangegeven dat wanneer bij de bespreking op donderdag 12 oktober er richting begroting nog geen sluitend systeem van effectindicatoren is, er gesproken moet worden over de vraag hoe het effect van maatregelen en beleid wel kan worden gemeten. De PvdA-fractie is blij met de toevoeging over dit aspect in de laatste bijlage, waarin het college toezegt om in aanloop naar de Voorjaarsnota te komen met een nadere uitwerking. De PvdA-fractie wijst in dit verband op het systeem van de provincie Utrecht waarin kwalitatieve en kwantitatieve aspecten een plek hebben. De PvdA-fractie wijst op recente krantenartikelen over onderzoek van de universiteiten van Nijmegen en Krefeld dat uitwijst dat de insectenstand (in soorten en aantallen) tot 75% is afgenomen. Actie is nodig vanuit het oogpunt van biodiversiteit en economie. De PvdA-fractie dient daarom een motie in, waarvan het dictum luidt:

Verzoekt het college:

1. In kaart te brengen wat het waterschap kan bijdragen aan het tegengaan van de terugloop van de biodiversiteit onder de insecten en daarbij aan te geven wat het waterschap al aan activiteiten in dat kader verricht.
2. Met de provincie te overleggen om na te gaan wat HDSR vanuit zijn eigen taken kan doen om het door de provincie op dit punt te voeren beleid te realiseren.
3. De resultaten daarvan terug te melden aan het AB met voorstellen hoe dit in te passen is binnen het beheer en de projecten van HDSR.
4. Bij de Unie van Waterschappen erop aan te dringen om ook op landelijk niveau en bij de waterschappen in dezen een actief beleid te bevorderen.

En gaat over tot de orde van de dag.

De heer Reerink (PvdA) voegt toe dat het gaat om insecten in de ruime zin van het woord: op de grond, in het water en in de lucht. Daarnaast dient het te gaan om concrete acties en instructies, niet het maken van plannen.

De voorzitter constateert dat de motie goed past bij de begrotingsbehandeling en aanvaard wordt. De motie is toegevoegd aan de digitale vergaderstukken.

De heer Rutjes (WN) geeft aan dat hij een punt voor de rondvraag had dat raakt aan deze motie. Hij licht toe dat de teruggang van de insecten ook de WN-fractie is opgevallen. In de berichten in de pers worden ook mogelijke oorzaken voor de teruggang genoemd en ging het vooral over insecten op het land. Het waterschap is verantwoordelijk voor de ecologische waterkwaliteit en in het water leven ook veel insecten, de macrofauna. Het is niet bekend of de macrofauna eenzelfde teruggang kent. De macrofauna speelt een belangrijke rol in de keten. Binnen de KRW geeft het waterschap veel geld uit om de waterkwaliteit op orde te brengen. Hij vraagt het college om te onderzoeken in welke mate de macrofauna is aangetast, wat de mogelijke oorzaken zijn en wat dit betekent voor het waterschap.

De heer Droogers (CDA) stelt dat de CDA-fractie trots is op deze begroting, die goed aansluit op de Waterkoers en de Voorjaarsnota. De balans tussen ambities en het prudent inzetten van overheidsmiddelen en belastingen die door ingezetenen zijn opgebracht. Het CDA is als middenpartij met de afgewogen ambities op het gebied van energie, waterveiligheid, tegengaan van bodemdaling, terugwinnen van grondstoffen en zeker ook medegebruik. In dat verband is de CDA-fractie blij met de toevoeging van 'genieten van water' in de begroting. Recreatief medegebruik moet naast duurzaamheid een vaste plek krijgen bij de voorbereiding en uitvoering van projecten. In 2018 zijn er weer waterschapsverkiezingen en het is ook daarom belangrijk dat burgers in positieve zin ervaren wat het waterschap doet. De organisatie dient te zijn toegerust op het realiseren van de ambities. Er wordt ingezet op een sterke organisatie, met een degelijke en veilige ondersteuning, kortom: de basis op orde. Investerings zijn onvermijdelijk, maar daar staan inkomsten voor grote projecten tegenover en lagere kosten voor externe inhuur. Duurzaamheid is belangrijk voor het CDA, dat rentmeesterschap hoog in het vaandel heeft. Het waterschap moet samenwerken en

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

samen initiatieven ontwikkelen, met burgers (blauwe burgerinitiatieven) en landbouwers (groenblauwe diensten). Resultaten en effecten dient men goed te monitoren, zodat waar nodig beleid kan worden bijgesteld. Zwakkeren moeten geholpen worden, bijvoorbeeld via de kwijscheldingsregeling en de cijfers laten zien dat het beroep op de kwijscheldingsregeling niet sterk is toegenomen. Het is goed dat er nu effectindicatoren zijn gekoppeld aan de doelen. Nu moet men ermee gaan werken en hij hoopt dat ze nog wat meer smart kunnen worden gemaakt. Een indicator voor cultuurhistorie wordt gemist, wellicht kan deze worden gekoppeld aan het genieten van water. Een punt van zorg is de te verwachten stijging van de tarieven, vooral door kosten voor het waterbeheer. De stijging blijft nu nog beperkt tot 3,71%, maar om te komen tot kostendekkende tarieven zullen er komende jaren nieuwe stijgingen nodig zijn, vooral bij de categorie ongebouwd. Ook de verbonden partijen vragen aandacht. De kosten gaan aanzienlijk omhoog en het algemeen bestuur heeft maar weinig invloed. De CDA-fractie stelt dat een grondige bespreking noodzakelijk is, waarbij wordt afgestemd met de besturen van andere waterschappen. De ratio van 2.0 voor het weerstandsvermogen is heel netjes. Vrijkomende middelen dient het bestuur goed in te zetten voor een duurzame toekomst van het waterschap, bijvoorbeeld via een structurele lastenverlaging voor de burgers. De CDA-fractie zal van harte instemmen met deze begroting.

De heer Travaille (PvdD) vertelt dat deze begroting een verademing was na het lezen van de begroting van de provincie Utrecht: goed leesbaar, met een goede opbouw. De titel, Verstandig naar de Toekomst, betekent ook een duurzame koers. De PvdD-fractie zit als het gaat om de indicatoren op min of meer dezelfde lijn als de WN-fractie. Ook de PvdD-fractie pleit voor een bespreking van het tussenresultaat van de nadere uitwerking van de indicatorensystematiek, vooruitlopend op de voorjaarsnota. De PvdD-fractie steunt de motie van de PvdA-fractie. Bij de provincie heeft de PvdD een soortgelijk initiatief genomen en een toezegging gekregen van gedeputeerde Maasdam. Het is verstandig om als waterschap af te stemmen met de provincie. Ten aanzien van het muskusrattenbeleid stelt de begroting dat er een gezamenlijke beleidsvisie is voor de gemene regeling. Dat is niet het geval, deze is niet vastgesteld en daarmee kan het beleid naar mening van de PvdD-fractie ook niet worden geëffectueerd. Hij vraagt de portefeuillehouder om een reactie. De PvdD-fractie is blij met de aandacht voor de paludiculturen, zodat er ook kan worden gekeken naar alternatieven voor een onnatuurlijk waterpeil in de landbouw. In de ruimtelijke ordening geldt steeds vaker dat ruimtelijke ontwikkelingen het waterpeil volgen, het zou goed zijn wanneer ook de landbouw dat principe zou volgen.

De heer Reerink (PvdA) vraagt of de heer Travaille niet juist doelt op natuurlijke waterpeilen.

De heer Travaille (PvdD) licht toe dat een aantal vormen van landbouw nu plaatsvindt bij onnatuurlijke waterpeilen en de PvdD-fractie ziet liever een meer natuurlijk waterpeil dat goed is voor weidevogels en biodiversiteit. Hij vervolgt dat de doelen voor de KRW gehaald moeten worden. Het waterschap is heel goed in staat om de Lekdijk te versterken en zoetwater veilig te stellen en klimaatontwikkelingen het hoofd te bieden, maar bij de KRW ligt men ver achter op schema en de begroting lezend lijkt het college daarin te berusten en voor te sorteren op minder ambitieuze doelen. Is dat zo? Er wordt gesproken over 'een tandje erbij', maar vermoedelijk is er veel meer nodig om vooral meststoffen en bestrijdingsmiddelen niet langer in het watersysteem te laten komen. De nu aangekondigde maatregelen gaan over kennisoverdracht, het stimuleren van de agrarische sector om bovenwettelijke maatregelen te treffen en aan te sluiten bij het momentum van het Deltaplan agrarisch waterbeheer. Het college heeft meermaals aangegeven weinig vertrouwen te hebben in het vrijwillige Deltaplan agrarisch waterbeheerinitiatief van de landbouw en hij vraagt waarom nu toch wordt ingezet op deze maatregelen. Hoe gaat men zorgen dat die maatregelen effect hebben en hoe kan het uitgangspunt dat de vervuiler betaalt worden meegenomen?

[De heer Jansen (AWP) voegt zich bij de vergadering]

De heer Travaille (PvdD) memoreert de toezegging voor een overzicht met de stand van zaken KRW. Dat overzicht zou er in het vierde kwartaal zijn, maar het staat niet geagendeerd voor de komende commissie. De PvdD-fractie vraagt om in dat overzicht ook aan te geven of de landbouw voldoet aan de nu al geldende wettelijk vereiste inspanningen. Gemeenten en provincie zijn bezig met het opstellen van omgevingsvisies. Het waterschap stelt zelf geen omgevingsvisie op, maar moet ervoor zorgen dat de voor het waterschap belangrijke onderwerpen en waarden goed worden verankerd in de omgevingsvisies van provincie en gemeenten. Welke strategie volgt het waterschap hierbij? Een laatste punt betreft Vergunning en Handhaving. Op pagina 31 staat dat Vergunning en Handhaving niet op orde zijn en dat sinds 2009 de handhaving van agrarische bedrijven niet goed werkte. Klopt dat? Zo ja, dan is dat een belangrijke punt van zorg en spreker stelt de vraag of dit knelpunt niet besproken had moeten worden met de

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

commissie. De PvdD-fractie vraagt het college om aan te geven hoe groot de achterstand is, sinds wanneer dit een probleem is en in welke mate deze achterstand het realiseren van de doelen van de KRW heeft belemmerd. Wat wordt gedaan met de gevraagde 250.000 euro en wat levert dit op voor de KRW?

Mevrouw Van Soest (LNE) merkt op dat het aantal agrarische bedrijven in verhouding tot het aantal huishoudens maar zeer beperkt is. Minder dan 1% van alle ingezetenen is agrarisch ondernemer. Ze betreurt dat de PvdD-fractie het aandeel van de agrarische sector in negatieve effecten structureel zo groot inschat.

De heer Travaille (PvdD) stelt dat het niet gaat om het aantal agrariërs, maar om de hoeveelheid meststoffen en koeien, en de absolute gevolgen voor de waterkwaliteit en de KRW. Wanneer landelijk wordt geconstateerd dat de grootste bedreiging voor het behalen van KRW-doelstellingen meststoffen en bestrijdingsmiddelen zijn, dan moet daarover ook kunnen worden gesproken.

Mevrouw Van Soest (LNE) stelt dat dit zeker mogelijk is, maar tekent aan dat er in 2016 net zo veel koeien waren als in 1950, terwijl het aantal mensen sindsdien is verdubbeld.

De voorzitter merkt ten aanzien van het begrip 'natuurlijk waterpeil' dat feitelijk het zeeniveau het enige echte natuurlijke waterpeil is.

De heer Groenendijk (VVD) dankt het college voor deze heldere begroting. Kijkend naar de financiële consequenties dan valt op dat de tariefstijging bestaat uit 1,75% inflatiecorrectie, 1,5% voor de opslag kostendekkendheid en sparen en 1% voor de extra ambities. De VVD-fractie is niet blij met deze extra ambities, er wordt opnieuw beleid gestapeld, in plaats van nieuw beleid voor oud beleid. De VVD-fractie geeft aan in 2018 nadrukkelijk te zullen sturen op het laten vervallen van oud beleid. De fractie twijfelt daarnaast over het gehanteerde inflatiecijfer. Bij de Voorjaarsnota zijn drie elementen vastgesteld: cao-lonen, CBS-prijsstijging en ongeïndexeerde kapitaallasten. Maar in eerdere besluiten is naar hij zich herinnert de loonstijging al eens gecompenseerd, waarom gebeurt dat nu opnieuw? Het kabinet gaat daarnaast uit van een inflatie van 1,6% in 2017 en 1,4% in 2018. Waarom sluit het waterschap niet aan bij die lijn? De VVD-fractie merkt op dat wanneer stijgingen voor kostendekkende tarieven grotendeels kunnen worden weggestreept tegen nieuwe ambities, men het doel van kostendekkendheid nooit zal bereiken. Hij vraagt de portefeuillehouder om een reactie.

De heer Van Os (SGP) stelt dat er een mooie, degelijke begroting ligt die een goede uitwerking voorjaarsnota is. Verontrustend zijn de stijgende kosten bij de verbonden partijen. Hij stelt dat het algemeen bestuur dusdanige invloed moet kunnen uitoefenen dat deze trend van stijgende kosten wordt gebroken. Dat geldt feitelijk ook voor de ICT. Er is weliswaar een bestemmingsreserve, maar hij is er niet gerust op dat het college de kosten ook daadwerkelijk onder controle heeft. Hij vraagt het college om het algemeen bestuur goed mee te nemen in de grote projecten en het bestuur te informeren over de voortgang. De grote projecten betekenen ook nieuwe risico's, maar het waterschap heeft een goede reservepositie. Richting de heer Travaille merkt hij op dat deze met zijn betoog de indruk wekt dat wanneer er niet goed wordt gehandhaafd, agrariërs zich aan niets gelegen laten. Maar bijvoorbeeld in de fruitteelt worden veel stappen gezet om het gebruik van bestrijdingsmiddelen en meststoffen terug te dringen.

De heer Travaille (PvdD) merkt op dat hij allereerst heeft verwezen naar de begroting waarin letterlijk staat dat de handhaving van agrarische bedrijven sinds 2009 niet op orde was. Hij heeft niet gezegd dat agrarische bedrijven iets doen wat niet mag, enkel dat wetende dat daar een belangrijk deel van de probleemstoffen in het gebied van De Stichtse Rijnlanden vandaan komt, het raar is dat de handhaving niet op orde is.

De voorzitter voegt toe dat de betreffende passage staat op pagina 31. Die wijkt iets af van de woorden van de heer Travaille, maar hij begrijpt dat deze de passage zo heeft gelezen.

De heer Van Os (SGP) stelt dat wanneer de handhaving niet op orde is, die weer op peil moet worden gebracht. Hij proefde iets anders bij de heer Travaille, namelijk dat de sector moet worden gehandhaafd om te voorkomen dat het misgaat.

De heer Travaille (PvdD) kan zich vinden in de eerste zin: ook de landbouwsector moet worden gehandhaafd.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

De heer Kooy (LNE) constateert een gezonde begroting, met een mooie balans, een gepaste ambitie en de inzet om zo doelmatig mogelijk de taken uit te voeren. Het waterschap is echter geen recreatie- of monumentenschap. Een punt van zorg betreft de kostenontwikkeling ICT. Het gevoel bekruipt hem dat het waterschap dit allemaal maar overkomt, terwijl de kosten op allerlei plekken verstopt zitten in de begroting. De indruk die ontstaat is dat het algemeen bestuur onvoldoende inzicht heeft en daardoor ook niet kan sturen. Een benchmark is gewenst, zodat helder wordt wat het waterschap uitgeeft aan ICT in vergelijking met andere waterschappen die met dezelfde vragen en situaties van doen hebben. Spreker wijst op de verbonden partijen - waaronder er ook een is die niet verbonden is, namelijk de Waarderingskamer, die overigens erg duur blijkt. Terwijl het waterschap zelf almaar tracht zo doelmatig mogelijk te werken, gaan bij de verbonden partijen de kosten telkens omhoog. En dat is een vreemde situatie, aangezien de verbonden partijen vaak juist vanwege efficiencydoelstellingen in het leven zijn geroepen. Hij verzoekt het college om samen met andere deelnemende waterschappen de kostenstijgingen onder de loep te nemen. Wellicht moeten de deelnemende waterschappen nadrukkelijker een plafond handhaven bij de verbonden partijen. Ten aanzien van de prestatie-indicatoren merkt hij op dat het waterschap de goede kant opgaat, ook in de wetenschap dat men er nog lang niet is. Hij vraagt het college om het bestuur mee te nemen in de verdere ontwikkeling. Het weerstandsvermogen is fors, en daar is hij blij mee, maar het is ook goed dat het college de ratio naar beneden bijstelt. Hij wijst op de slibverwerking Moerdijk. De overeenkomst brengt het waterschap een financieel voordeel, maar het waterschap mag de prestaties voor duurzame energievoorziening niet meetellen. Weegt het financiële voordeel wel op tegen dat nadeel? Het volume van het bedrag voor kwijtscheldingen stabiliseert. Hij sluit zich aan bij het verzoek van de heer Reerink om inzicht te krijgen in het totaal van kosten en opbrengsten. Mocht blijken dat het uiteindelijk goedkoper is om kwijt te schelden, dan kan men de huidige lijn blijven volgen. Zo niet, dan is dat reden om het kwijtscheldingsbeleid te agenderen.

De heer Jansen (AWP) verontschuldigt zich voor zijn late komst. Hij constateert een mooie begroting in een goed opgesteld stuk. Toch heeft hij wel een punt van zorg. Het waterschap staat voor de uitdaging om de komende jaren naast de reguliere taken en ambities nog eens 100 miljoen euro aan projecten te realiseren. Hij vreest dat het waterschap die uitdaging niet aankan.

Beantwoording eerste termijn

De heer De Jong (hoogheemraad) dankt de fracties voor hun complimenten die hij graag overbrengt aan de ambtenaren die heel hard hebben gewerkt en geprobeerd hebben een goed leesbaar stuk te schrijven. De heer Verweij sprak zijn zorg uit over de dekking. In deze begroting is de dekking op dezelfde wijze vormgegeven als voorgaande jaren. De tariefontwikkeling is gebaseerd op de door het algemeen bestuur bij de Voorjaarsnota vastgestelde groeipercentages (3,25% en 4,25%). Hij merkt op dat ook in andere jaren nieuwe maatstaven die van belang zijn voor de tarieven pas in december beschikbaar zijn. In december wordt gesproken over de tarieven, op basis van de scenario's die in de commissievergadering van 14 november zullen worden besproken. Het gaat om vier scenario's die ieder een ander traject richting kostendekkende tarieven schetsen. De stand van de reserves per categorie is daarbij meegenomen. Het algemeen bestuur kan de nu voorliggende begroting vaststellen, maar wanneer de discussie over de tarieven tot andere tarieven leidt, dan betekent dit ook dat er een begrotingswijziging komt, inclusief een wijziging van de reserves. Er is een gedifferentieerde benadering mogelijk van de categorieën, dat is uiteindelijk aan het algemeen bestuur. De schotten tussen de categorieën is hard, iedere categorie moet de eigen broek ophouden. Meerdere fracties hebben gewezen op de verbonden partijen. De kostenstijging bij de verbonden partijen is het enige echt nieuwe punt ten opzichte van de Voorjaarsnota, omdat deze stijging pas duidelijk werd toen de begrotingen van de verbonden partijen pas na de zomer bekend werden. Het gaat om een bedrag van ongeveer 1 miljoen euro dat is gedekt vanuit incidentele voordelen uit het Hoogwaterbeschermingsprogramma. Het college wil met het bestuur in gesprek over de verbonden partijen en zal hiervoor een notitie leveren in de aanloop naar de voorjaarsnota. In de notitie zal worden geanalyseerd hoe de kostenstijgingen tot stand zijn gekomen en wat hieraan is te doen. Hij merkt op dat leden van het college zitting hebben in besturen van de verbonden partijen en op die manier ook sturen. Mogelijk kunnen zij ook reageren. Richting de heer Reerink merkt hij op dat de informatie over de kosten van het kwijtscheldingsbeleid in de bijlagen is opgenomen. Het beleid voor kwijtschelding is met het coalitieakkoord vastgelegd, het waterschap sluit zich aan bij het gemeentelijke beleid.

De heer Reerink (PvdA) merkt bij interruptie op dat de informatie in de bijlage niet volledig is. Er zijn ook andere kosten, bijvoorbeeld de niet-inbare kosten.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

De heer De Jong (hoogheemraad) bevestigt dit. Hij wijst op zijn opmerking dat de coalitie het gemeentelijk beleid niet ter discussie stelt. De heer Droogers wees als eerste op de hoogte van het weerstandsvermogen.

De heer Travaille (PvdD) merkt bij interruptie op dat de PvdD-fractie het jaar ervoor ook al heeft gewezen op de hoogte van het weerstandsvermogen, met daarbij de suggestie om een deel van de middelen in te zetten voor het bereiken van doelen.

De heer De Jong (hoogheemraad) stelt dat het weerstandsvermogen toen nog wat kleiner was, met een ratio van 2,3. Ten aanzien van de opmerking van de heer Kooy merkt hij dat het ook niet zo is dat het geld over de plinten klotst. De Stichtse Rijnlanden is een zuinig waterschap met een goede financiële positie en een redelijk afdekking van de risico's. Hij merkt op dat in het weerstandsvermogen ook bedragen zijn opgenomen voor de afkoop van het onderhoud van de Hollandsche IJssel. Dat geld dient men op een gegeven moment wel te gebruiken. Daarnaast spaart het waterschap voor de nieuwe rwzi. Een ratio van 2,9% is te royaal en daarom koerst het college op een ratio van 2,0. Dat wat overschiet kan worden gebruikt voor duurzaamheidsmaatregelen of het dempen van tariefsontwikkelingen. Richting de heer Travaille bevestigt hij dat Verstandig naar de Toekomst ook duurzaam inhoudt. Prudent betreft niet enkel de financiële aspecten. Richting de VVD-fractie merkt hij op dat er een objectieve begrotingscyclus is voor het vaststellen van de financiële uitgangspunten, waaronder het inflatiecijfer. De discussie over het inflatiecijfer had bij de Voorjaarsnota gevoerd kunnen worden. Wanneer er ontwikkelingen waren geweest die aanleiding vormden om het inflatiecijfer te wijzigen, dan had hij die discussie wel willen voeren. Hij merkt op dat dit waarschijnlijk tot een hoger inflatiecijfer zou hebben geleid, aangezien stijgingen sneller gaan dan een jaar geleden verwacht. Ook de prijzen van diensten die het waterschap afneemt, stijgen. Hij merkt op dat het inflatiecijfer uiteindelijk de uitkomst is van een objectieve rekensom, daar liggen geen politieke keuzes onder. Het tweede punt betrof de constatering dat wanneer ambities worden toegevoegd en men tegelijk de tarieven moet verhogen, de balans nooit wordt gevonden. Dat is inderdaad zo als niet wordt besloten om werk te maken van kostendekkende tarieven. Er wordt nu strak gestuurd op de begroting en de meevallers van de afgelopen jaren waren vooral een gevolg van het herstructureren van leningen. In december wordt gesproken over kostendekkende tarieven. Hij merkt op dat er grote opgaven zijn die niet uit de bestaande middelen bekostigd kunnen worden. In de afgelopen Voorjaarsnota zat ook nieuw beleid dat in de plaats kwam van oud beleid. Richting de heer Jansen (AWP) geeft hij aan zijn zorgen te delen, maar hij merkt op dat het college wel bezig is om de organisatie aan te passen aan de verzwaarde taken. Afsluitend geeft hij aan dat ook het college trots is op de financiële positie. Er is goed geïnvesteerd in de organisatie om de opgaven te realiseren. Tegelijk wordt het de komende jaren ook wel spannend in financieel opzicht. Het waterschap moet kostendekkend worden en er zijn enkele nieuwe opgaven. Het kabinet heeft net de investeringsagenda bekendgemaakt, met daarin klimaatadaptatie, energietransitie en de circulaire economie. Daar moet het waterschap ook vorm aan geven. Er zijn risico's en die moet men goed beheersen. De organisatie wordt veel groter en de kosten stijgen. De uitdaging blijft om als Stichtse Rijnlanden een waterschap te blijven dat gemiddeld scoort als het gaat om kosten voor de burger. Op dit moment zit het waterschap voor de meeste categorieën nog iets onder dat gemiddelde.

De heer Beugelink (hoogheemraad) geeft aan dat hij namens De Stichtse Rijnlanden zitting heeft in de dagelijkse besturen van Aquon (laboratoriumorganisatie) en het Waterschapshuis (ICT). Hij wijst op de voorgeschiedenis van het Waterschapshuis, met het project Taxi waarbij 18 miljoen euro is uitgegeven aan een gezamenlijk belastingsysteem. Dat heeft niets opgeleverd, behalve veel chagrijn en wantrouwen in het Waterschapshuis. Inmiddels gaat het stukken beter en betalen waterschappen niet mee aan projecten waar ze niet aan meedoen. Tussen projecten zitten loden deuren. De administratieve lasten zijn wel hoger en ook de reorganisatie leidt tot extra kosten. Daarnaast speelt mee dat deelnemende waterschappen geacht worden capaciteit in te brengen. De Stichtse Rijnlanden heeft beperkte capaciteit en moet deze daarom inhuren. De flexibiliteit van het Waterschapshuis is wel onder de maat, mede door het hanteren van strikte scheidingen tussen projecten. Aquon komt ook uit een diep dal. Een belangrijke reden voor de opwaartse druk is dat het starttarief waar tot en met 2017 mee werd gewerkt, is losgelaten. De nieuwe verrekeningsmethode leidt tot hogere kosten bij De Stichtse Rijnlanden. Ten aanzien van de indicatoren wijst hij op de toezegging voor een notitie met daarin een nadere uitleg. In de commissievergadering heeft hij ook een nulmeting en een indicator voor cultuurhistorie toegezegd. Het systeem wil hij niet ter discussie stellen. Voor de vertraging bij de regeling blauwe burgerinitiatieven zijn twee redenen: allereerst heeft het algemeen bestuur besloten tot een overkoepelende verordening en daarnaast speelde een gebrek aan capaciteit hem parten. De regeling kan nu half januari van start gaan, aangenomen dat de tervisielegging geen bezwaren oplevert. Hij vindt het uitermate vervelend dat het bijna twee jaar heeft geduurd voor er uitvoering wordt gegeven aan het besluit. Er zijn meerdere vragen

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

gesteld over het realiseren van de KRW-doelen. Hij merkt op dat in de conceptbegroting nog ten onrechte een bedrag van 250.000 euro stond vermeld. Wellicht heeft dat de indruk gewekt dat er sprake was van vertraging. Daarnaast speelt dat het waterschap optimaal gebruik heeft willen maken van POP-subsidies. In 2017 waren er twee projecten die buiten de middelen vielen en in nauw overleg met de provincie zijn de aanvragen bijgesteld zodat ze meedoen voor de komende ronde voor POP-subsidies. Dat betekent enige vertraging, met de inzet om meer subsidie binnen te halen. Het realiseren van de doelen voor 2027 is lastig, maar het college sorteert niet voor op het verlagen van de doelen. Die discussie is op dit moment in ieder geval niet aan de orde. Het waterschap doet alles wat binnen zijn eigen vermogen ligt, maar is in toenemende mate afhankelijk van derden. Het Deltaprogramma agrarisch water komt traag uit de startblokken, al zijn de heer De Groot en hijzelf wel bezig met een stimuleringsregeling. Die regeling ziet er goed uit, maar moet ook ter visie worden gelegd. Hij durft niet te garanderen dat de doelstellingen worden gerealiseerd. Richting de heer Travaille geeft hij aan dat visie voor de muskusrattenbestrijding niet is vastgesteld door het bestuur van de gezamenlijke regeling. Die tekst moet dus nog worden aangepast. In het vierde kwartaal komt hij met een bestuursinformatiebrief over de stand van zaken KRW. Hij wijst op de motie van de PvdA-fractie en de toevoeging van de heer Rutjes. Het waterschap gaat over het water en de macrofauna. Dat is een belangrijke parameter voor het slagen van de KRW. Hij stelt voor om aan de motie toe te voegen dat het college het initiatief neemt voor onderzoek naar de situatie van de macrofauna.

De heer Reerink (PvdA) stelt dat die informatie al is opgenomen in de motie.

De heer Beugelink (hoogheemraad) geeft aan de tekst van de motie nog eens goed te bestuderen.

De heer Rutjes (WN) heeft een stukje tekst om de motie aan te passen. Hij stelt voor af te stemmen met de PvdA-fractie.

De voorzitter geeft het woord aan de heer Jansen op de Haar.

De heer Jansen op de Haar (hoogheemraad) wijst op de vraag van de heer Kooy over de duurzaamheidspunten voor de slibverwerking in Moerdijk. Het waterschap heeft destijds bij de aanbesteding vooral gekeken naar het financiële voordeel. Daar kwam SMB het beste uit, waarbij het mooi was meegenomen dat de methode waarmee SMB werkt zeer duurzaam is. SMB kan worden beschouwd als een aannemer die werk uitvoert voor het waterschap en de milieupunten tellen niet voor de duurzaamheidsparaagraaf van het waterschap. Desgevraagd geeft hij aan dat het financieel evengoed een gunstige overeenkomst is: het waterschap had anders zelf een slibvergister moeten bouwen en dat is veel duurder. Deze overeenkomst start op 1 januari en loopt tien jaar.

De heer De Groot (hoogheemraad) merkt ten aanzien van bodemdaling en paludiculturen op dat ze al op de agenda stonden, maar met het nieuwe kabinet nog veel meer aandacht zullen krijgen. In het regeerakkoord wordt uitgebreid stilgestaan bij bodemdaling, CO₂-problematiek en middelen. Inzet van het waterschap is het afremmen van de bodemdaling, zodat het watersysteem beter functioneert. Waterpeilen en bodemdaling zijn direct gerelateerd en bij waterpeilen speelt de discussie functie volgt peil versus peil volgt functie. Het zijn ook zaken die het waterschap probeert te verankeren in de omgevingsvisies van gemeenten en provincie, inclusief de wijze waarop daar in de toekomst mee moet worden omgegaan. Het waterschap zal ondertussen zelf waar mogelijk proberen om de bodemdaling af te remmen. Daarbij heeft men de mensen die er nu wonen en werken hard nodig. Men zal beginnen met het laaghangend fruit, zoals onderwaterdrainage, maar ook de andere mogelijkheden hebben de aandacht. Het klopt dat de handhaving niet op orde is. De afspraak is dat agrarische bedrijven eens in de vijf jaar worden gecontroleerd. Met het huidige team redt men dat niet, het is nu eens in acht tot twaalf jaar, en er is dus extra geld nodig. Van de controles die men uitvoert blijkt in 90% van de gevallen alles wettelijk op orde. Gezien de beschikbare middelen moest men prioriteiten stellen. Vanaf 2018 kan men het weer doen zoals is afgesproken. Het handhavingsoverzicht wordt jaarlijks in april gepubliceerd.

De heer Poelmann (dijkgraaf) wijst op de uitvoerige discussie over ICT in de gezamenlijke commissievergadering op 12 oktober, het verslag zit bij de stukken. De ICT komt steeds beter op orde, maar het is duidelijk dat ook in de komende tijd veel geld nodig is voor ICT. Richting Voorjaarsnota zal het college duidelijk maken wat er aan middelen nodig is. Richting de heer Van Os geeft hij aan dat de kosten voor ICT wel onder controle zijn, maar dat de ICT tegelijk ook duurder wordt. Hij wijst op de misvatting dat verdere digitalisering ook betekent dat het goedkoper wordt. Het is eerder andersom: er is meer mogelijk, burgers hebben meer wensen en in die ontwikkeling moet men mee, met

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

de bijbehorende kosten. Het houden van een benchmark is lastig omdat ieder waterschap een andere manier van administreren heeft. Ten aanzien van de verbonden partijen merkt hij op dat bij de muskusrattenbestrijding de tendens is te zien van lagere kosten. Ook bij de BghU zijn de kosten niet gestegen, maar dat wordt mogelijk anders, wanneer bij DigiD aangesloten partijen straks per tik moeten gaan afrekenen met de rijksoverheid. Bij 800.000 jaarlijkse tikken betekent dat globaal een kostenpost van 400.000 euro waar nu nog geen rekening mee is gehouden. Het is een besluit dat minister Plasterk op het laatst nog heeft genomen. Richting de heer Jansen (AWP) bevestigt hij dat de investeringen voor een bedrag van 600.000 miljoen euro het nodige vragen van de organisatie. Het is een enorme opgave, maar er wordt ook op een goede manier aan gewerkt, bijvoorbeeld door te voorkomen dat het waterschap over tien jaar, wanneer de projecten zijn afgerond, met overmatig personeel blijft zitten. Het is een belangrijk dossier waar mevrouw Goedhart en hij intensief aan werken. Ten aanzien van de slibverwerking stelt hij dat het waterschap een goede, want duurzame keuze heeft gemaakt, maar daar in de statistieken niet voor wordt beloond.

Tweede termijn

De heer Reerink (PvdA) dankt het college voor de antwoorden. Bij de Voorjaarsnota heeft zijn fractie benadrukt dat het reguliere werk doorgang moet hebben, ook met de grote projecten. Kijkend naar het trage verloop rond de blauwe burgerinitiatieven roept hij het college op voldoende aandacht te schenken aan de reguliere taken. Hij meende te hebben verstaan dat er al geld is uitgegeven aan de blauwe burgerinitiatieven. Waar is dat geld aan uitgegeven?

De heer Travaille (PvdA) stelt voor om de bestuursinformatiebrief te agenderen in de commissievergadering van 8 februari 2018. Bevat de informatiebrief ook een voorstel voor het vervolg? Hij is blij dat het college de huidige doelen handhaaft. De beantwoording van de vragen over de handhaving stelt hem maar deels gerust. 10% van de bedrijven komt niet door de controle. Hoe groot is het probleem van de overtredingen? Betekent de extra investering van 250.000 euro dat bedrijven in de komende jaren weer eens in de vijf jaar worden geïnspecteerd?

Mevrouw Van Dam (WN) wijst op haar vraag of de indicator duurzaamheid straks voor water helemaal blauw of groen wordt.

De heer Jansen (WN) wijst op de vraag over het exotenbeleid.

De heer De Groot (hoogheemraad) zegt toe in het voorjaar terug te komen met een notitie.

De heer Jansen (WN) dankt hem voor deze toezegging.

De heer Verweij (CU) merkt op dat in de beantwoording is aangegeven dat de dekking van deze begroting helder is. Dat is inderdaad zo, maar hij wijst op het beleid voor reserves en voorzieningen dat voorschrijft dat iedere categorie een reserve heeft van minimaal 10%. Kijkend naar de watersysteemheffing voor ongebouwd dan constateert hij een tekort van 1 miljoen euro, wat neerkomt op -25%. Dat betekent dat de begroting strijdig is met het geldende beleid. De portefeuillehouder geeft aan te komen met een begrotingswijziging, die in de commissie BMZ van 14 november aan de orde komt. Het college stelt voor om het been bij trekken, maar de wijziging die het college nu voorstelt, stelt hem niet gerust: volgens de lijn van het college komt men over enkele jaren uit op een reserve van 3 tot 4 miljoen euro in het rood. Het kan toch niet zo zijn dat andere categorieën moeten bijspringen om het tekort van andere categorieën te compenseren? De dekking is kortom strijdig met het geldende beleid, en op dat punt kan hij niet instemmen met de begroting. Hij vraagt ook de andere fracties om een reactie. Hij sluit zich aan bij het pleidooi van de heer Reerink dat met deze begroting het kader wordt gesteld voor de kosten, maar ook voor de prestaties. Er ligt nu een uitwerking voor de indicatoren, waarvoor in het voorjaar een uitwerking komt. De eerste proeve ligt er, maar de discussie over wat het gewenste resultaat is, moet nog worden gevoerd. Hij stelt voor om binnen een maand opnieuw over het onderwerp te spreken. Van de motie van de PvdA-fractie steunt hij de eerste drie punten.

De heer Kooy (LNE) geeft aan het verslag van de commissievergadering te hebben gelezen, maar de toezegging dat er een benchmark komt staat er niet scherp in. Hij vraagt de bevestiging dat die benchmark er komt. Hij merkt op dat wanneer nu al duidelijk is dat de doelen voor de KRW in 2027 niet worden gehaald, dit bij de Voorjaarsnota het belangrijkste onderwerp wordt. Dan moet het college aangeven hoe de doelstellingen dan toch gehaald kunnen worden. Aan het eind van de rit wordt men immers afgerekend op zuivering, schoon water en droge voeten. Richting de heer Travaille merkt hij op dat de landbouw wettelijke doelen moet halen, maar daarnaast ook wordt geacht meer te doen dan wat wettelijk is vereist. Dat laatste lukt beter met een wortel dan met een stok. Handhaving is nodig, zoals

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

in iedere sector. Maar op voorhand de indruk wekken dat deze sector nadrukkelijk gecontroleerd moet worden, helpt niet. LNE heeft eerder al gevraagd om goed in kaart te brengen waar men de sector op kan aanspreken. Met die kennis kan de fractie ook in gesprek gaan met de sector.

De heer Travaille (PvdD) ondersteunt het voorstel van LNE om goed in beeld te brengen wat er bereikt wordt en wat er nog extra nodig is. Ten aanzien van de 10% die de controle niet haalt, is hij benieuwd wat dit concreet inhoudt.

Beantwoording tweede termijn

De heer De Jong (hoogheemraad) wijst op de stelling van de heer Verweij dat deze begroting in strijd is met de regelgeving. Dat hangt af van het perspectief. Het is duidelijk dat de reserve van de categorie ongebouwd te wensen overlaat. Dat tekort is in de loop van jaren ontstaan en vorig jaar is ook geconcludeerd dat er een plan moet komen om dat tekort in te lopen. Door de uitspraak van de Hoge Raad ontstond een forse verschuiving van natuur naar ongebouwd die tot aanpassing dwingt en het college heeft toen de te nemen stappen benoemd. Deze zijn ook gezet en de laatste stap is de aangepaste nota Weerstandsvermogen, reserves en voorzieningen die straks wordt behandeld. Een complicerende ontwikkeling is de kostentoedelingsverordening die ook tot forse wijzigingen van de waarden heeft geleid. Onroerende zaken bleken veel minder waard (waarde 2010 was 116 miljard euro en nog maar 100 miljard euro in 2016), en een gevolg is ook een verschuiving tussen categorieën. Wanneer het algemeen bestuur straks de nota Weerstandsvermogen, reserves en voorzieningen vaststelt, is er ook een kader waarbinnen binnen zes jaar de reserve ongebouwd weer binnen de marges komt. Wil men die periode verkorten tot een jaar, dan heeft dat enorme financiële consequenties en het college geeft de voorkeur aan een gelijkmatige ontwikkeling van de tarieven.

De heer Verweij (CU) onderkent de verklarende factoren, maar stelt dat men niet binnen drie jaar gaat voldoen aan de kaders. Daarmee is de begroting strijdig aan de gestelde kaders.

De heer De Jong (hoogheemraad) stelt dat dit het kader is van de oude nota, die aan het eind van de vergadering is vervangen door een nieuwe nota, met een periode van zes jaar.

De heer Beugelink (hoogheemraad) merkt richting de heer Reerink op dat er nog geen geld is uitgegeven voor de blauwe burgerinitiatieven, er is een spaarpot waar straks 200.000 euro in zit, aangenomen dat wordt besloten om de middelen voor 2017 ook te handhaven voor de regeling.

De heer De Jong (hoogheemraad) zegt toe dat bij de jaarrekening een deel van het geld behouden zal blijven voor dat doel.

De heer Beugelink (hoogheemraad) merkt ten aanzien van de KRW op dat er geld is voor maatregelen, met een programma op hoofdlijnen (natuurvriendelijke oevers, vispassages). Het college probeert nu slim gebruik te maken van de POP-subsidies, zodat er meer geld komt. De bestuursinformatiebrief kan men agenderen, maar hij stelt dat men deze beter eerst kan lezen. Richting de heer Reerink merkt hij op dat een onderzoek naar macrofauna aan de motie zou moeten worden toegevoegd. Wellicht kan hij hierover afstemmen met de heer Rutjes.

De heer Reerink (PvdA) licht toe dat het doel van de motie is om in de praktijk met eenvoudige maatregelen en acties de insectenstand te bevorderen. Het doel is nadrukkelijk niet meer papier of een onderzoek. Mocht daarnaast in overleg met de Stowa een landelijk onderzoek worden gedaan naar de macrofauna, ondersteunt hij dat van harte.

De voorzitter oppert om de motie aan te houden en in onderling overleg met een motie te komen die in de volgende vergadering kan worden vastgesteld.

De heer Reerink (PvdA) vraagt zich af of men wel hetzelfde voor ogen heeft. Hij wil ingewikkelde planvorming voorkomen. De strekking van zijn motie is dat men direct aan de slag gaat met praktische maatregelen.

De heer Kooy (LNE) pleit ervoor de motie aan te houden en gezamenlijk te werken aan een breedgedragen motie.

De voorzitter stelt voor de motie aan te houden tot de vergadering in december.

De heer Reerink (PvdA) stemt hiermee in.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

De heer Beugelink (hoogheemraad) zegt richting mevrouw Van Dam het blokje waterbeheer helemaal blauw te maken.

De heer De Groot (hoogheemraad) heeft het jaarverslag handhaving 2016 erop nageslagen. Er worden acht categorieën onderscheiden, waarvan er eentje agrarisch is. Daarin zijn 1100 controles uitgevoerd, waarvan 88% in orde is. In de categorie agrarisch zijn 78 controles uitgevoerd, waarvan 95% op orde is. In het licht van de beperkte handhavingsmiddelen wordt gekeken waar de meeste overtredingen zijn en daar wordt de capaciteit ingezet volgens plan. De categorieën die goed op orde zijn, gaan wat terug in controlecapaciteit. Voor 2017 was de inzet om 1 op de 8 agrarische bedrijven te bezoeken. Dat betekent 250 controles, maar hij weet niet wat de stand van zaken is. In 2018 heeft men extra budget. Dat budget is nadrukkelijk ook bedoeld voor het scholen van medewerkers in de omgang met de nieuwe Omgevingswet (van 'nee, tenzij', naar 'ja, mits'). Hij kan niet garanderen dat men in 2018 weer eens in de vijf jaar gaat controleren. Inzet is om het beleid uit te voeren zoals het is opgeschreven, maar wanneer in de loop van het jaar blijkt dat ergens extra inzet nodig is, dan zal men toch opnieuw prioriteiten moeten stellen. Daar waar de risico's het grootst zijn, houdt men het op peil, en daar waar dat risico lager is, doet men een stapje terug.

De heer Verweij (CU) wijst op zijn voorstel om op korte termijn te spreken over de doelen van de beleidsindicatoren.

De heer Beugelink (hoogheemraad) stelt dat het systeem niet zal worden herzien, het gaat om een uitwerking. Hij zegt toe op het onderwerp terug te komen met een voorstel, maar dat lukt niet meer dit jaar.

De voorzitter constateert dat motie 4 van de heer Reerink is aangehouden en niet langer deel uitmaakt van de beraadslagingen. Hij sluit daarop de beraadslagingen over de begroting.

3.2 Nota reserves en voorzieningen

Eerste termijn

De heer Van Bork (PvdA) geeft aan dat de PvdA-fractie kan instemmen met deze nota. Een zorgpunt is wel de gehanteerde ratio van 2,0: is dat wel voldoende gezien al de risico's die de grote projecten met zich meebrengen?

De heer Kooy (LNE) stelt dat deze nota een duidelijke verbetering betekent ten opzichte van de huidige situatie. De mogelijkheid van kruissubsidiëring is verdwenen, tenzij het algemeen bestuur daartoe zou besluiten.

De heer Verweij (CU) stelt de vraag wat deze nota nu verbetert als het gaat om het sturing geven om de reserves en voorzieningen op orde te brengen. Op dit moment heeft het algemeen bestuur een heel helder kader waaraan de belastingcategorieën moeten voldoen en de besluitvorming over stortingen en onttrekkingen ligt volledig in handen van het algemeen bestuur. Met dit voorstel wordt het kader verruimd en het moment waarop moet worden voldaan aan een criterium met drie jaar verlengd naar zes jaar. Dat betekent dat het bestuur dat na het komende bestuur komt, controle moet uitoefenen. Wellicht voldoet men niet meer aan het kader, maar de verantwoordelijke portefeuillehouder is daar dan niet op aan te spreken. Dat is een onwenselijke situatie. Er is in de aanpak ook nog geen rekening gehouden met de belastingherziening die voortkomt uit het rapport van de commissie Klavers. Wellicht leidt dat tot een verzwaring van de problematiek. Hij stelt dat het kader van de voorliggende nota dusdanig ruim is dat er plan nodig is waarin staat hoe er invulling wordt gegeven. Heeft deze nota ter visie gelegen? In het huidige beleid wordt aan het eind van elk jaar bepaald hoeveel geld er in de verschillende bestemmingsreserves komen. De schotten tussen categorieën worden nu administratief van aard, hij had liever gezien dat het algemeen bestuur hierover een besluit neemt. Het laatste punt betreft de mogelijkheid om een speciale reserve in te stellen voor risico's. Voor het weerstandsvermogen wordt een ratio van 2,0 gehanteerd. Dat vermogen is bestemd voor risico's in de toekomst. Nu heeft het waterschap de afspraak dat kosten zorgvuldig worden verdeeld over de categorieën, de kostentoedelingsverordening. In dit voorstel wordt de reserve gevuld met middelen die op basis van de huidige kostentoedeling zijn bepaald, maar wanneer de uitgaven zich aandienen is er een andere kostentoedelingsverordening. Hoe zorgt het college ervoor dat wanneer er geld aan het weerstandsvermogen wordt onttrokken dit ook naar rato ten goede komt van de belastingcategorie die het geld heeft opgebracht?

De heer Droogers (CDA) geeft aan het CDA instemt met de voorliggende nota. Het systeem wordt flexibeler en robuuster. De CDA-fractie gaat ervan uit dat het algemeen bestuur via de reguliere cyclus voldoende invloed kan uitoefenen.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

De heer Duijvelaar (VVD) stelt dat het prudente beleid van de afgelopen jaren zijn vruchten heeft afgeworpen. De Jaarrekening 2016 liet een overschot zien van ruim 6 miljoen euro, waarbij de primaire taken naar behoren zijn vervuld. De weerstandsratio was met 2,9 uitstekend en de VVD-fractie zag aanleiding om een amendement in te dienen om uit het overschot middelen in te zetten voor demping van de tariefsverhoging. Dat amendement heeft het niet gehaald, maar met wat nu wordt voorgesteld lijkt gelijkmatige ontwikkeling richting kostendekkende tarieven toch te worden versterkt. De VVD-fractie hecht grote waarde aan het positieve oordeel van Auditcommissie. Op basis van dat oordeel wil de VVD-fractie instemmen met dit voorstel. Een voorwaarde is wel dat de portefeuillehouder bevestigt dat de beleidsnota als zodanig nu en in de toekomst tariefsneutraal uitpakt voor de verschillende categorieën. De categorie ingezetenen mag er in ieder geval niet op achteruitgaan.

De heer Van der Kruk (PvdD) licht toe dat zijn fractie het voorgestelde besluit steunt. Het past bij een behoedzame visie en biedt meer dan de huidige nota een intuïtief helder en eenduidig technisch en beleidsmatig kader. Door schotten te zetten tussen verschillende categorieën is kruissubsidie niet mogelijk. De bandbreedtes zijn eenduidig en tegelijk is er ruimte voor beleidsmatige afweging. Op middellange termijn zou er gestreefd moeten worden naar kostendekkende tarieven.

Mevrouw Leenders (WN) constateert dat er een heldere, goede nota voorligt. Wanneer de ratio van het weerstandsvermogen hoger wordt dan 2,0, ontstaat er financiële ruimte. Er worden al suggesties gedaan voor het inzetten van de huidige ruimte. Deze zijn veelal structureel van karakter, maar het gaat om incidentele middelen en ze pleit ervoor ze in te zetten voor het geven van een extra stimulans aan projecten die alle categorieën ten goede komen, het feit dat categorieën zes jaar de tijd krijgen om de reserves op orde te brengen. Er zijn twee soorten reserves: de ene mag tijdelijk negatief zijn, de andere kennelijk zes jaar. Dat laatste voelt niet goed aan. Moeten categorieën over de hele periode van zes jaar een stijgende lijn laten zien, of mag daarvan worden afgeweken? Ze merkt op dat het een technische nota is, maar dat er wel degelijk een beleidsmatige component is waarover men met elkaar een oordeel moet vinden. Ze wijst op pagina 15 waar de reserve KWA staat vermeld: is dat een additionele reserve voor de KWA?

De heer Van Os (SGP) meldt dat hij de nota zal steunen. Hij stelt voor dat in de komende commissie en de vergadering van het algemeen bestuur moet worden stilgestaan bij de wijze waarop de reserves moeten worden gevuld.

Beantwoording eerste termijn

De heer De Jong (hoogheemraad) geeft richting de heer Van Bork aan dat het college geen aarzeling heeft bij de ratio van 2,0. Hij merkt daarbij op dat het geen absoluut getal is, maar een verhouding: naarmate het onderliggende risicoprofiel groter wordt, worden ook de bedragen groter. Ook binnen projecten zijn er voorzieningen voor risico's. Waar het hier om gaat zijn de risico's die niet zijn te voorzien. De methodiek die is toegepast is die van Naris, waar ook andere waterschappen mee werken. Zonder besluit van het algemeen bestuur is er geen mogelijkheid voor kruissubsidiëring. Richting de heer Verweij geeft hij aan dat hij diens stelling dat het kader wordt verruimd met deze nota, niet steunt. In de commissie is er al uitgebreid over de nota gesproken en het jaar ervoor is ook al aangegeven waarom de nota moest worden aangepast. Er zijn nieuwe ontwikkelingen en het risicoprofiel is gewijzigd. Deze nota is ook transparanter over de risico's en de reserves en de voorzieningen. Er ligt tegelijk een zeer scherp kader dat ervoor zorgt dat de risico's geborgd zijn door de algemene reserve. Voor de tariefegalisatiereserves geldt dat het totaal positief moet zijn. Afzonderlijke categorieën mogen negatief zijn, gedurende een bepaalde periode. Inzet is om de tariefegalisatiereserve op termijn zo klein mogelijk te maken. De uitwerking van de commissie Klavers wordt niet eerder verwacht dan 2021. In december en januari wordt het algemeen bestuur geconsulteerd, dan is er meer duidelijk. Deze beleidsnota hoeft niet ter visie te worden gelegd. Ten aanzien van de verdeling van de middelen van de algemene reserve merkt hij op dat er een overgang moet worden gemaakt van de oude naar de nieuwe systematiek. De oude reserve is gebaseerd op de oude kostentoedelingsverordening. Bij de Jaarrekening 2017 zal de algemene reserve nog worden gevuld op basis van die oude kostentoedelingsverordening. Op die manier worden de middelen ook toegekend aan de categorieën die de middelen hebben opgebracht.

De heer Verweij (CU) merkt op dat de kostentoedeling enkel iets zegt over de verdeling van de kosten, niet over het vullen van de reserve.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

De heer De Jong (hoogheemraad) vervolgt dat de tariefegalisatiereserve eigendom is van de categorie. De algemene reserve is eigendom van alle categorieën, maar wel naar rato van de kostentoedelingsverordening. In de nieuwe situatie geldt een nieuwe kostentoedeling en wanneer er middelen overblijven worden ze naar rato van de inbreng gelabeld.

De heer Van Os (SGP) stelt voor dat de portefeuillehouder een toelichting geeft op de bandbreedte per categorie.

De heer De Jong (CDA) wijst op de tariefegalisatiereserve die bestaat uit vier delen. Een categorie mag 20% afwijken, zowel positief als negatief. Hij hoopt dat het algemeen bestuur daadwerkelijk besluit om kostendekkend te worden, want dan kunnen de tariefegalisatiereserves om en nabij nul zijn. Ten aanzien van het plan om kostendekkend te worden merkt hij op dat het algemeen bestuur in december hierover een besluit neemt. Het algemeen bestuur kan besluiten om het tempo op te voeren, of om te differentiëren. Het college stelt een gelijkmatige ontwikkeling voor, in een periode van drie jaar. Hij vraagt de heer Duijvelaar wat hij precies bedoelt met de voorwaarde dat 'de ombouw neutraal is'.

De heer Duijvelaar (VVD) licht toe dat hij vooral dacht aan de manier waarop de tarieven uitpakken.

De heer De Jong (hoogheemraad) stelt dat het algemeen bestuur hierover een besluit neemt. De technische exercitie van deze notitie heeft geen gevolgen voor de tarieven. Hij onderschrijft de constatering van mevrouw Leenders dat het gaat om incidenteel geld.

De heer Droogers (CDA) stelt dat men ook met incidenteel geld een structureel effect kan bewerkstelligen.

De heer De Jong (CDA) onderkent dit, men zou bijvoorbeeld versneld kunnen afschrijven, maar het effect is dan wel marginaal. Hij vervolgt dat de reserve KWA een nieuwe bestemmingsreserve is die voortkomt uit de onderhandelingen die De Stichtse Rijnlanden en waterschap Rijnland hebben gevoerd met het Havenbedrijf Rotterdam over de verdieping van de Nieuwe Waterweg. De zorg bestond dat de verdieping zou leiden tot een versnelde verzilting van de rivieren en dat de KWA vaker zou moeten worden ingezet. De waterschappen hebben gepleit voor structurele maatregelen bij de bron, maar die blijken zeer kostbaar. Men is nu overeengekomen dat de waterschappen de KWA wat vaker inzetten (vijftien dagen per jaar gedurende veertig jaar). De extra kosten komen neer op 2,75 miljoen euro, te delen met Rijnland.

Tweede termijn

De heer Verweij (CU) is blij met de beantwoording van de heer De Jong en merkt op dat er in deze nota ook veel nuttige zaken zitten, waar hij heel blij mee is. Op twee punten onderschrijft hij deze wijziging niet. Dat betreft allereerst de periode van zes jaar, die te lang is. Daarnaast constateert hij dat op termijn de herkomst van het geld in de algemene reserve niet langer relevant is. Uitgangspunt is de huidige kostentoedelingsverordening, maar die verordening is al zes jaar niet gewijzigd en dat betekent een mate van onzuiverheid. Hij merkt op dat de reserve ongebouwd de komende jaren nog verder zal afnemen. Pas na drie jaar wordt die trend doorbroken. Dat betekent dat op het moment dat de commissie Klavers advies uitbrengt, de reserve ongebouwd een negatief saldo kent van 3 tot 4 miljoen euro. Is dat wel verstandig? Hij kan niet met deze nota instemmen.

De heer Van Bork (PvdA) geeft aan dat zijn fractie instemt met deze nota, zeker met de toelichting van de portefeuillehouder.

Mevrouw Leenders (WN) deelt de zorg van de heer Verweij over de duur van de periode waarin de reserve negatief mag zijn, maar merkt op dat het totaal van de reserves positief moet zijn. Dat betekent dat er toch een moment is waarop het algemeen bestuur moet ingrijpen. Klopt dat?

De heer Verweij (CU) vraagt of mevrouw Leenders het een wenselijke situatie vindt dat er straks een categorie die in het rood staat en dat dit enkel kan worden gecompenseerd omdat andere categorieën een goede reserve hebben. Met als bijkomend gevolg dat er niet kan worden beschikt over de reserves van de positieve categorieën omdat anders het totaal een tekort laat zien.

Mevrouw Leenders (WN) vindt dat een onwenselijke situatie, maar ziet voldoende mogelijkheden om dat te corrigeren.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

Beantwoording tweede termijn

De heer De Jong (CDA) vreest dat hij het niet eens gaat worden met de heer Verweij. Deze schetst een doemscenario, maar uiteindelijk is het algemeen bestuur aan zet bij het vaststellen van de tarieven. De kaders in deze nota zijn hard, zoals die voor het genoemde inloopplan. Bij ongebouwd is er een groter tekort, ontstaan door bijzondere omstandigheden, maar ook andere categorieën zijn nog niet kostendekkend. Daarover komt men de week erop te spreken.

De voorzitter sluit daarop de beraadslagingen.

4. Eventuele schorsing

Er is niet geschorst

5 Besluitvormend deel

5.1 Begroting 2018

Stemverklaring

De heer Verweij (CU) stemt in met de begroting, met uitzondering van het onderdeel over de dekking, punt 1d.

De voorzitter concludeert dat de Begroting 2018 met algemene stemmen is aanvaard, met inachtneming van de bovenstaande stemverklaring.

Het algemeen bestuur besluit:

1. De begroting 2018 vast te stellen overeenkomstig het bij dit voorstel behorende ontwerp (dm 1267594) met daarin opgenomen: aanvullen conform bestuursvoorstel (dm1293656).
2. De te realiseren belastingopbrengst van € 117,14 miljoen als uitgangspunt te verwerken in de tarieven, die worden opgenomen in de op 13 december 2017 vast te stellen wijziging belastingverordening 2018.
3. De te realiseren belastingopbrengst van € 117,14 miljoen als uitgangspunt te verwerken in de tarieven, die worden opgenomen in de op 13 december 2017 vast te stellen wijziging belastingverordening 2018.

5.2 Nota reserves en voorzieningen

Stemverklaring

Geen

Stemming Nota reserves en voorzieningen

Aantal aanwezige leden: 28

Aantal stemmen tegen: 2 (fracties CU en AWP)

Aantal stemmen voor: 26

De voorzitter concludeert dat het voorstel is aanvaard.

Besloten wordt:

1. De Beleidsnota Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen 2017-2023 vast te stellen, hetgeen inhoudt: aanvullen conform bestuursvoorstel (dm 1223237).
2. De Beleidsnota Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen 2011-2014, vastgesteld bij ab-besluit van 1 maart 2011 in te trekken.

6 Informerend deel

6.1 Notulen vergadering algemeen bestuur d.d. 4 oktober

Tekstueel en naar aanleiding van:

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

- Pagina 8, maatregelen tijdelijke natuur: de heer Van der Steeg (PvdD) vraagt naar de stand van zaken. De heer Beugelink (hoogheemraad) licht toe dat hij een ronde maakt langs agrarische collectieven. Er komen leuke initiatieven naar voren, zoals een locatie voor broed- en weidevogels. Zodra hij de ronde heeft voltooid, koppelt hij de resultaten terug.
- Pagina 1, laatste zin: 'dijkgraaf' wordt gewijzigd in 'jeugddijkgraaf'.

De notulen worden vastgesteld met inachtneming van de bovenstaande wijzigingen.

6.2 Conclusies en adviezen vergadering gecombineerde commissie d.d. 10 oktober 2017

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

6.3 Conclusies en adviezen vergadering gecombineerde commissie d.d. 12 oktober 2017

De notulen worden ongewijzigd vastgesteld.

6.4 Actiepuntenlijst met leeswijzer

- Mevrouw Van Dam (WN) merkt op dat niet op de actiepuntenlijst is opgenomen dat de blauwe burgerinitiatievenregeling zou worden uitgewerkt. Dat besluit is in juni al genomen. De voorzitter concludeert dat dit actiepunt alsnog aan de lijst wordt toegevoegd.
- De heer Van der Steeg (PvdD) vraagt om de terugkoppeling over tijdelijke natuur ook op de actielijst te plaatsen. De heer Vos tekent aan dat het onderwerp staat geagendeerd voor de komende commissie SKK. Mevrouw Otterman (WN) merkt op dat het actiepunt breder was dan tijdelijke natuur. De heer Beugelink (hoogheemraad) onderkent dit.
- Mevrouw Van Dam (WN) vervolgt dat er nog twee actiepunten ontbreken: uitwerking exotenbeleid (uit commissie 10 oktober) en de afspraak om de jeugddijkgraaf uit te nodigen in een vergadering van het algemeen bestuur. De voorzitter verwijst naar actiepunt 54 voor het exotenbeleid. Hij zoekt nog een gelegenheid om de jeugddijkgraaf uit te nodigen. Het punt komt op de actielijst.
- De heer Reerink (PvdA) mist de discussie over de indicatoren en de langetermijnagenda. De voorzitter concludeert dat de discussie wordt toegevoegd. De heer Vos merkt op dat de langetermijnagenda al op extranet staat.
- De heer Van der Steeg (PvdD) memoreert de toezegging van mevrouw Wessels in de commissievergadering SKK van 9 september om inzicht te geven in voortgang bij het halen van de KRW-doelen. Hij vraagt om deze toezegging op te nemen. De heer Beugelink (hoogheemraad) zegt dit toe.

7 Ingekomen stukken

7.2 Advies auditcommissie 2^e begrotingswijziging 2017, ontwerp Begroting 2018 en beleidsnota Weerstandsvermogen, risicomanagement, reserves en voorzieningen

Reeds besproken.

7.1 Vergaderschema 2018

De voorzitter licht toe dat het vergaderschema is besproken in het fractievoorzittersoverleg en nu ter vaststelling voorligt.

De heer Bruggink mist de informatie dat de begrotingsbehandeling in november plaatsvindt. De voorzitter zegt toe deze informatie toe te voegen.

De heer Travaille (PvdD) pleit ervoor om informatie over de biddag en dankdag niet in deze agenda op te nemen, of om anders ook dagen alsierendag en dag voor de duurzaamheid op te nemen.

De voorzitter licht toe dat hier landelijk beleid wordt gevolgd. Op deze dagen wordt nooit een verkiezing gepland.

De heer Verweij stelt dat die informatie zinvol is bij het opstellen van de agenda, maar niet vermeld hoeft te worden op de agenda.

Notulen vergadering algemeen bestuur

d.d. 8 november 2017

De voorzitter concludeert dat die lijn wordt gesteund. De agenda zal hierop worden aangepast en met inachtneming van die aanpassing wordt het Vergaderschema 2018 vastgesteld.

8 Mededelingen

- De heer De Groot (hoogheemraadschap) doet een vertrouwelijke mededeling. Deze is opgenomen in een vertrouwelijk verslag.
- De voorzitter wijst op de brief van de Rekenkamercommissie (RKC) van 1 november. Die had het voornemen om het Jaarplan 2018 in de novembervergadering van de commissie BMZ voor te leggen, maar de RKC heeft een evaluatiegesprek gehad met de gezamenlijke commissie van Rivierenland en De Stichtse Rijnlanden. Tijdens dit gesprek zijn de onderzoeksplannen toegelicht en daar heeft de begeleidingscommissie gereageerd. Naar aanleiding van die reactie heeft de RKC besloten om een voorgenomen onderzoek niet in de planning op te nemen. Tegelijkertijd is een ander onderwerp wel opgenomen, maar daarvoor is extra afstemming nodig met de directeuren en bestuurders. Daarom is het niet mogelijk om het jaarplan te agenderen in de vergadering van december. De RKC gaat ervan uit dat het jaarplan nu wordt besproken in de eerste vergadering van 2018, wanneer ook het onderzoek naar verbonden partijen kan worden besproken. De heer Van Os (SGP) merkt op dat er ook afstemming zou zijn met de Auditcommissie over onderwerpen, maar dat het hem gedurende twee weken niet is gelukt in contact te komen met de voorzitter van de Rekenkamercommissie. De voorzitter zal de secretaris vragen om te proberen het proces wat te versnellen.
- De voorzitter wijst op het Deltacongres van 2 november waar De Stichtse Rijnlanden, in de persoon van Peter Heesen uit handen van de Deltacommissaris, de Zonnetje van het jaar-award kreeg uitgereikt voor het project KWA+. De heer De Jong (hoogheemraad) voegt toe dat tijdens het werkbezoek van de Deltacommissaris aan het project eerder dit jaar de naam van KWA is gewijzigd, na een suggestie van De Stichtse Rijnlanden: 'kleinschalige wateraanvoer' wordt gewijzigd in 'klimaatbestendige wateraanvoer'.

9 Rondvraag

- De heer Merkens (LNE) vraagt hoe het staat met de verbouw van het kantoor aan de Poldermolen en de verkoop van de Poldermolen 3. De voorzitter vertelt dat wordt uitgegaan van verkoop eind 2018. De verbouwing verloopt voorspoedig: alle niet-dragende wanden zijn verwijderd, men begint nu met de opbouw van de nieuwe inrichting. Het pand zal op 2 april weer gebruikt kunnen worden door het waterschap, maar richting buitenwereld zal worden gecommuniceerd dat men tot 1 juli op de Molen 48 is gehuisvest, om zo rekening te houden met de tijd die nodig is voor de verhuizing.
- De heer Droogers (CDA) nodigt de aanwezigen uit voor een lunchlezing van de provinciale Adviescommissie leefomgeving van Zuid-Holland over ruimtelijke adaptatie. Deltacommissaris Wim Kuijken en landschapsarchitect Steven Slabbers komen daar de ruimtelijke adaptatie toelichten.
- De heer Reerink (PvdA) geeft aan dat de termijnagenda niet vindbaar blijkt op extranet. Hij geeft aan dat extra informatie in dit soort situaties wenselijk is.
- De heer Travaille (PvdD) wijst op de nominatie van Albert Jansen voor de Waterinnovatieprijs 2017, voor zijn vinding Hemels Water. Hij roept de aanwezigen op om op hem te stemmen.
- De voorzitter wijst op de kokers die alle aanwezigen ter vergadering krijgen uitgereikt. Hij licht toe dat hard wordt gewerkt aan de duurzaamheidsagenda die binnenkort in de commissie SKK aan de orde komt. Om de digibeten van dienst te zijn, is een poster gemaakt met actietabellen. Deze kan een ieder op zijn werkkamer hangen.

10 Sluiting

De voorzitter dankt de aanwezigen voor hun inbreng en sluit de vergadering om 17.30 uur.

Vastgesteld in de openbare vergadering van 13 december 2017,

Voorzitter,

P.J.M. Poelmann

Secretaris,

J. Goedhart

